

SEÇMELİ TEMEL DİNİ BİLGİLER DERSİ MÜZÂKERE KONULARI

Bu dosyadaki maddeler, 2014 Haziran döneminde yapılan mesleki çalışmalardan seçilmiştir. Bilindiği gibi Haziran döneminde; İHL Meslek Dersleri, DKAB ve Kültür Dersleri öğretmenlerimizin katılımıyla komisyonlar oluşturuldu. Bu komisyonlar, belirlenen ana başlıklar çerçevesinde ilgili dersleri müzakere ettiler ve dile gelen görüşler raportörler tarafından yazıya geçirildi. İllerde birleştirilerek gönderilen bu dosyalardan seçilen bazı önemli maddeler “Eylül-2014 Mesleki Çalışmalarda” öğretmenlerimizin görüş alışverişine ve müzâkerelerde bulunmasına esas olması için buraya alınmıştır. **Bu metin, yayınlanmış bir eser, akademik bir çalışma veya Din Öğretimi Genel Müdürlüğünce hazırlanan bir rapor değildir.** Ortaöğretim kurumları yönetmeliğinde belirtilen mesleki çalışmalar çerçevesinde, alan öğretmenlerinin görüşlerinden oluşan ve birbirinden farklı teklifleri de içeren bir metindir. Emeği geçen öğretmenlerimize teşekkür ederiz.

A. DERSİN ÖĞRETİM PROGRAMI VE KAZANIMLARIYLA İLGİLİ GÖRÜŞLER

1. Ortaokulda Temel Dini Bilgiler dersinin alan öğrenciler için lisede program uygun, ancak ortaokulda seçmeyen öğrenciler için ders anlatılırken müfredatın hafifletilerek verilmesi gerekmektedir.
2. Temel Dini Bilgiler dersinin müfredatında diğer derslerde yer alan tekrarların gözden geçirilmesi ve bu tekrarların programdan çıkarılması gerekmektedir.
3. Temel dini bilgiler seçmeli derslerinin 11 ve 12. sınıflarda da seçmeli ders olarak okutulmasına imkan sağlayacak yasal düzenlemelerin faydalı olacaktır.
4. 5. sınıflarda daha ziyade İslam'ın ve imanın şartları üzerinde durularak ibadet konusuna geçilip uygulamaya ağırlık verilmesi gerekmektedir.
5. 6.sınıf ders kitabında da Namaz ünitesinin yoğun olduğu ancak uygulama için zamanın yetersiz olduğu ve etkinliklere fazla yer verilmediği ifade edildi.
6. 10.Sınıf müfredatının yeniden gözden geçirilerek özellikle 3,4 ve 5. üniteler yerine (Çünkü bu ünitelerin Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi 11.Sınıf müfredatında mevcuttur.) gençliğimizin ihtiyacı olan güncel konuların Kur'an ve Sünnet çizgisinde ele alınarak ölçü olabilecek ünitelerin yer alması faydalı olacaktır.
7. Namaz sure ve dualarının derslerde yeri geldikçe üzerinde durulabilmesi için müfredat programlarına serpiştirilmesinin uygun olacaktır.
8. Konu başlıkları belirlenirken alt başlıklar yazılmamıştır. Örneğin Namazın önemi ve kılınışına yer verilmiş namazın şartları, çeşitleri, namazı bozan durumlar gibi alt konu başlıkları belirtilmemiştir.
9. Bu ders daha çok bir ilmihal mantığı ile fihki konulara ağırlık vererek düzenlenirse çocukların dikkati daha fazla çekilebilir.
10. Temel dini bilgiler dersinde ilk öğretilmesi gereken "Din nedir?" konusu öncelikle işlenmelidir. Diğer tüm konuların öğrenimini anlamlı hale getiren konu bu olacaktır.
11. Bazı kazanımların daha gözlenebilir ve somut olması gerekmektedir.
12. İlk ünite kısa sürede işlenmeli, özellikle ibadet ve ahlak ünitelerine daha çok ağırlık verilmelidir.
13. Liselerde Temel Dini Bilgiler I ve II müfredatı arasında daha dengeli bir dağıtım yapılmalıdır.
14. Liselerde Helal ve Haramlar ünitesinin Temel Dini Bilgiler II'ye alınması, adab-ı muâşerat konularına da yer verilmesi gerekmektedir.
15. Seçmeli "Temel Dini Bilgiler" dersinin birinci ünitesindeki "Din Kavramı ve İslam Dini" konusunun biraz daha ana hatlarıyla kısa ve öz olarak ele alınmalıdır. Öğrencilerin sosyal ihtiyaçları göz önüne alınarak üçüncü ünitedeki "İslam'da İbadet" konusunun biraz daha ayrıntılı olarak ele alınması ve ortaokul ve diğer liselerde "Seçmeli Temel Dini Bilgiler" adı altında okutulmaya devam etmesi de uygun olacaktır.
16. Temel Dini Bilgiler dersinde 6.sınıf konusu olan Namazın Kılınışı ve Çeşitleri konusu 5.sınıfa alınırsa daha faydalı olur.
17. 5.sınıf TDB programında İslam'ın şartları ve İmanın şartlarını ele alan 3. ve 4. ünitenin kısa olduğu görüldü. İslam'a Giriş ve İslam'da Yaratılış ünitelerinin daha sonraki yıllarda verilip onun yerine 3. ve 4. üniteye ağırlık verilmesinin yerinde olacağı belirtildi.

B. DERSİN ÖĞRETİMİNDE UYGULANAN ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİYLE İLGİLİ GÖRÜŞLER

1. Namaz ve abdest gibi konularda gösterip- yaptırma tekniğinin kullanıldığı belirtildi.

2. Hikâye ve kıssaların anlatılması, başlık bulma, görüşme yapma, alan gezileri, akrostiş tekniği bulmaca çözüme gibi etkinlikler gerçekleştirilmeli ve ders canlı bir şekilde işlenmelidir.
3. Drama etkinliklerinin öğrenciyi konuyu anlama ve kavramada oldukça etkili olduğu fikri benimsendi.
4. Öğrencilerin; pano hazırlama, şiir-hikaye yazma, resim, karikatür, tablo, şema, şekil oluşturma gibi etkinliklerle derse katılımları sağlanmıştır.
5. Öğrencilerin dersin işlenişine aktif katılımlarını sağlamak için, konuların öğrenciler tarafından hazırlanması, sunum yapmaları, uygun olan konularda sınıf içi panel, müzakere, yarışma planlanması sınıf içinde uygulanması, başarı ve öğrenci ilgisini artıracaktır.

C. DERS KİTAPLARI VE ÖĞRETİM MATERYALLERİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLER

1. Uygulamalı konular için uygulama sınıflarının oluşturulması faydalı olacaktır.
2. Teknolojik gelişmeler göz önünde bulundurulmalı; etkileşimli tahta ve tabletin kullanılması derslerin işlenişini daha ilgi çekici hale getirebileceği belirtildi.
3. Ders kitapları içinde öğrencilerin etkinlik yapabilecekleri zengin içerikli etkinlik bölümleri bırakılmalıdır
4. Öğrencilerin dersi sıkılmadan işleyebilecekleri şekilde görsel materyal havuzu oluşturulması, hazırlanan materyallere “eba” sisteminden ulaşılabilmesi, kitapların -z kitap şeklinde hazırlanması önerilmektedir.
5. Okulların bir bölümünde iman ve ibadet konularını anlatan panoların olması tüm öğretmenler tarafından belirlendi. Bu materyalin standart olması için Din Öğretimi Genel Müdürlüğünün bir çalışma yapmasının uygun olacağı görüşü vurgulandı.
6. Dersler işlenirken film sunu gibi görsel ve işitsel materyallerin daha sık kullanılması öğrencilerin ilgisini arttırmada etkili olacaktır.

D. SINIF YÖNETİMİ, ÖĞRENCİLERLE İLETİŞİM VE AKADEMİK BAŞARININ ARTTIRILMASIYLA İLGİLİ GÖRÜŞLER

1. Eğitim sisteminde iyi bir eğitimci olabilmek için iletişim sürecini çok iyi bilmek gerekir. Öğretme ve öğrenme sürecinde de bir eğitimcinin bir konuyu etkili bir şekilde öğretebilmesi için öğrencileri ile sağlıklı iletişim kurması, ayrıca öğrenciler arasında da sağlıklı iletişim kurulmasına rehberlik etmesi gerekir.
2. Öğretim etkinliklerinin düzenli bir şekilde planlanması sınıf içinde çıkabilecek olayları ve istenilmeyen öğrenci davranışlarının ortaya çıkma olasılığını azaltacaktır.
3. Sınıf içinde uyulacak kuralların önceden saptanıp öğrencilere öğretilmesi de istenilmeyen öğrenci davranışlarının ortaya çıkmasına engel olabilir.
4. Sınıf yönetiminde disiplin anlayışı katı kuralların uygulanmasından çok bilgiye, sevgiye dayalı olmalıdır. Diğer bir anlatımla, öğretmen sınıf içinde disiplini, bilgisiyle, öğrenciye sevgi göstermesiyle ve ona saygı duymasıyla kurmalıdır.
5. Sınıf yönetiminde öğretmen öğrencinin ilgisini dağıtan durumlar ortadan kaldırılmalı, birden fazla duyu organına hitap eden araçlar kullanılmamalı, öğrencilere isimleri ile hitap edilerek değerli oldukları hissettirilmeli, empati kurabilmeli, öğrenciyi yargılayan mesajlar vermekten kaçınılmalı.

E. OKUL İÇİ VE DIŞI SOSYAL- KÜLTÜREL ETKİNLİKLERLE İLGİLİ GÖRÜŞLER

1. Değerler eğitimi ve değerler olimpiyatı bu kapsamda iyi bir şekilde değerlendirilmeli
2. Yiyecek ve içeceklerde helal ve haramlar konusu sosyal bir etkinlik olarak yapılmalı
3. Bu derste öğrenilen konuların öğrencilerin hayatında yer etmesi için özel günlerde kutsal gün ve gecelerde programlar, hadis ezberleme yarışmaları, geziler, tiyatro oyunları, skeçler, bilgi yarışmaları gibi sosyal etkinlikler gerçekleştirilerek konuların içselleştirilmesi sağlanmalıdır.
4. İyilikle ilgili ünite işlenirken kermes, huzurevi ziyareti vb. etkinliklerin yapılması yararlı olacaktır.
5. İlçede İlçe müftülüğünün yaptığı çalışmalara öğrencilerin katılımı desteklenmelidir.

F. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME İLE İLGİLİ GÖRÜŞLER

1. Seçmeli Temel Dini Bilgiler derslerinin notla değerlendirilmemesi öğrenciyi not kaygısından kurtardığı için olumlu görülmeyle birlikte alternatif maddi ve manevi motivasyon araçlarının kullanılması gerekmektedir.
2. Derslerin etkisini ve ciddiyetini arttırmak için sınav ya da ünite sonlarında farklı değerlendirme etkinliklerinin yapılması daha yararlı olacaktır.

G. ÖĞRETMENLERİN MESLEKİ GELİŞİMİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLER

1. İlmihal kitaplarının gözden geçirilerek, meal okumaları yapılarak, bilgilerin tazelenmesi
2. Öğretmenlerin kişisel ve mesleki gelişimlerini artırmak için alanları ile ilgili olarak yüksek lisans programlarına katılmalarının sağlanması yararlı olacaktır.
3. Diyanet İşleri Başkanlığının yayınları ve web sayfası takip edilmelidir.
4. İlahiyat fakülteleri ile işbirliği yapılarak öğretmenlerin mesleki gelişimlerinin arttırılması amacı ile derslere misafir olarak da olsa katılımlarına imkân tanınması oldukça yararlı olacaktır.
5. Öğretmenlerin ihtiyaçları doğrultusunda yerelde ve merkezde hizmet içi eğitim faaliyetleri düzenlenerek öğretmenlerin bunlardan istifade etmesi sağlanmalıdır.
6. Alan ile ilgili çıkan en son kitap, dergi gibi yayınlar takip edilerek eğitmenin hazır bulunuşluk ve mesleki yeterlilik düzeyi sürekli yenilenmelidir.
7. Toplumsal meselelere kayıtsız kalınmamalı ve toplumun seyri, öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve beklentileri yakından takip edilmelidir.
8. Farklı kurumlarla da diyalog içerisinde olunarak sosyal ve kültürel, mesleki yeterliliğin korunması ve geliştirilmesine katkı sağlanmalıdır.